

Vreemdelingencirculaire slachtoffers vrouwenhandel

JU

«Circulaire»

*Stafafdeling Uitvoeringsbeleid en Documentatie
15 april 1996/Nr. 546535/96/IND*

Aan: de korpschefs van de politieregio's en de staf van de Koninklijke Marechaussee

Code: TBV 1996/3

Aard: verduidelijking beleid Juridische achtergrond Vreemdelingencirculaire 1994, hoofdstuk B17

Geldigheid: 1 mei 1996 t/m 1 mei 1997

Inleiding

In deze tbv wordt de tekst van Vc B17 aangepast ter verduidelijking van het beleid inzake vrouwenhandel. De Vc zal met het eerst volgende supplement overeenkomstig worden aangepast.

1 Algemeen

Het onderdeel van het vreemdelingenbeleid dat in dit hoofdstuk wordt beschreven, hangt ten nauwste samen met het beleid dat de Nederlandse regering voert ten aanzien van de bestrijding van vrouwenhandel. Het strafrechtelijk beleid is neergelegd in de richtlijn voor de opsporing en vervolging van vrouwenhandel (bijlage C 30).

Als richtsnoer bij de opsporing en vervolging van dit delict geldt het volgende: als schuldig aan vrouwenhandel kan worden beschouwd degene die een ander door geweld of een andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid dan wel door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding tot prostitutie brengt dan wel onder voornoemde omstandigheden enige handeling onderneemt ten einde een ander tot prostitutie te brengen.

Misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht wordt verondersteld indien de prostituée in een situatie verkeert die niet gelijk is aan de omstandigheden waarin een mondige prostituée in Nederland pleegt te verkeren.

Het Nederlands beleid is erop gericht

de opsporing en vervolging van diegenen die zich aan overtreding van artikel 250 bis en/of ter Sr. schuldig maken, zoveel mogelijk te bevorderen. In dit opzicht is het van groot belang dat slachtoffers van vrouwenhandel hiervan ook aangifte doen. Dit geldt eveneens voor getuigen van vrouwenhandel. Voorts kan het voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek noodzakelijk blijken dat de slachtoffers dan wel getuige-aangevers van vrouwenhandel gedurende langere tijd in Nederland verblijven om de bewijsvoering te kunnen afronden.

Het vreemdelingenbeleid dient bij deze uitgangspunten aan te sluiten. Meer in het bijzonder dient te worden voorkomen dat slachtoffers dan wel getuigen van vrouwenhandel afzien van het doen van aangifte uit angst om uit Nederland te worden verwijderd. Met het oog hierop dient in voorkomende gevallen de verwijdering te worden opgeschort of verblijf te worden toegestaan waarbij in het kader van het algemene toezicht op vreemdelingen een aantal aandachtspunten gelden (zie 2.2).

Het doel van B17 is tweeledig: het opsporen en vervolgen van vrouwenhandel en het bieden van opvang aard de slachtoffers van vrouwenhandel gedurende de bedenktijd voorafgaande aan de aangifte en gedurende de periode van opsporing, vervolging en de berechting in feitelijke aanleg na aangifte van vrouwenhandel.

Voor het contact tussen de korpschef en de IND is per IND-district een contact-persoon vrouwenhandel aangesteld. Deze contactpersonen zijn telefonisch te bereiken via de volgende telefoonnummers:
NO 038 – 455 86 16;
NW 023 – 568 36 67;
ZO 073 – 649 53 16;
ZW 070 – 370 34 00.

Voor de opvang van slachtoffers van vrouwenhandel kan contact opgenomen worden met de Stichting tegen Vrouwenhandel (STV). STV inventariseert welke hulp de betrokkene nodig heeft en zet vervolgens een op haar afgestemd hulpverleningstraject in

gang. De STV organiseert, indien gewenst, het volgende:

- een veilig onderkomen in een opvanghuis;
- medisch onderzoek;
- emotionele begeleiding en ondersteuning;
- begeleiding en ondersteuning bij een eventuele terugkeer;
- juridische begeleiding en ondersteuning.

De STV is bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 17.00 uur; voor meldingen van (mogelijke) slachtoffers van vrouwenhandel is het Meldpunt bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 13.00 uur. Telefoonnummer: 030 271 6044 / Faxnummer: 030 271 6084.

2 Toezicht: opschorting van de verwijdering

2.1 Algemeen

De vreemdelingen die hier te lande als prostituée werkzaam zijn, hebben doorgaans toegang verkregen tot Nederland voor een verblijf in de vrije termijn, al dan niet op basis van een visum. De algemene verplichting tot aanmelding is een belangrijk instrument voor het leggen van contacten met de betrokkenen (zie A 5/ 2.7). Uit deze en andere contacten in het kader van het toezicht op vreemdelingen zal kunnen blijken of er mogelijk sprake is van vreemdelingen die het slachtoffer zijn van vrouwenhandel, of getuige van vrouwenhandel. Het is noodzakelijk dat de controles in het kader van dit toezicht systematisch en intensief door de vreemdelingendienst worden gehouden. Voor de beoordeling of opschorting van de verwijdering noodzakelijk is, is het van belang een onderscheid te maken tussen slachtoffers en getuige-aangevers van vrouwenhandel.

2.2 Slachtoffers van vrouwenhandel
Reeds bij geringe aanwijzingen dat er sprake zou kunnen zijn van een slachtoffer van vrouwenhandel dient de betrokken korpschef de betrokken vrouw te wijzen op de mogelijkheid van bedenktijd en aangifte van vrou-

wenhandel. Tijdens de bedenktijd wordt de verwijdering gedurende een termijn van drie maanden opgeschort. De betrokkene wordt daarmee in de gelegenheid gesteld om in alle rust te besluiten of zij al dan niet aangifte wil doen. In de regel kunnen vrouwen die het slachtoffer zijn geworden van vrouwenhandel en mogelijk ook van seksuele gewelddaden zich immers pas na langere tijd over deze ervaringen uiten.

Wanneer een vrouw gebruik wil maken van de bedenktijd van maximaal drie maanden dient de korpschef:

- betrokkene te wijzen op de mogelijkheid om een verklaring te verkrijgen als bedoeld in artikel 12 lid 2 Algemene Bijstandswet;
- een stempel met een einddatum in haar identiteitspapier te zetten dat de verwijdering is opgeschort. Wanneer betrokkene niet over een (geldig) paspoort of ander geldig identiteitspapier beschikt, dan dient een paspoort bij de diplomatieke vertegenwoordiging van het betreffende land te worden aangevraagd waarbij de korpschef indien nodig bemiddelt;

- betrokkene in de gelegenheid te stellen om zich medisch te laten onderzoeken ter vaststelling van eventuele geslachtsziekten of andere fysieke en/of psychische klachten. Een tbc-onderzoek in dit stadium kan de eventuele verlening van een vtv na aangifte bespoedigen;

- betrokkene voor zover dat nog niet gebeurd is in contact te brengen met de zedenpolitie of andere relevante politiediensten;

- betrokkene in de gelegenheid te stellen contact op te nemen met een (rechts)hulpverlener en de Stichting tegen Vrouwenhandel;

- betrokkene een minstens maandelijkse meldingsplicht op te leggen gedurende de bedenktijd, alsmede in het geval zij verhuist naar een andere gemeente;

- contact op te nemen met de contactpersoon vrouwenhandel van het betreffende IND-district;

- betrokkene in de gelegenheid te stellen om aangifte te doen van vrouwenhandel.

Indien de korpschef verder verblijf in Nederland van de betrokkene met het oog op bovengenoemde aspecten wenselijk acht, dient hij zich in verbinding te stellen met de IND.

2.3 Getuige-aangevers

Indien door een vreemdeling aangifte is gedaan terzake van overtreding van art. 250 Wetboek van Strafrecht en de vreemdeling is geen slachtoffer van vrouwenhandel, dient de korpschef:

- onverwijld contact op te nemen met het OM om na te gaan of de aanwezigheid van betrokkene noodzakelijk wordt geacht voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek;
- betrokkene te wijzen op de mogelijkheid om een verklaring te verkrijgen als bedoeld in artikel 12 lid 2 Algemene Bijstandswet;
- een stempel met een einddatum in haar identiteitspapier te zetten dat de verwijdering is opgeschort;
- betrokkene een maandelijkse meldingsplicht op te leggen totdat het OM een beslissing heeft genomen, alsmede in het geval zij verhuist naar een andere gemeente;
- contact op te nemen met de contactpersoon vrouwenhandel van het betreffende IND-district.

3 Vergunning tot verblijf

De vergunning tot verblijf wordt aan slachtoffers van vrouwenhandel en getuige-aangevers van vrouwenhandel verleend om de betrokkene een verblijfstitel te verschaffen gedurende het opsporings- en vervolgingsonderzoek en de berechting in feitelijke aanleg van de verdachte(n) van het plegen van het strafbare feit, waarvan aangifte is gedaan. De vergunning tot verblijf wordt dan ook slechts verleend voor de duur van het opsporings- en vervolgingsonderzoek en de berechting in feitelijke aanleg.

Een slachtoffer van vrouwenhandel komt voor een vergunning tot verblijf onder beperking in aanmerking indien zij aangifte heeft gedaan terzake van overtreding van art. 250 ter Wetboek van Strafrecht.

Wanneer een slachtoffer van vrouwenhandel aangifte doet van vrouwenhandel dient de korpschef:

- het volgende voorschrift toe te passen: het ondergaan van een tuberculose-onderzoek (zie Vc A4/6.6);

- onverwijld contact op te nemen met het Openbaar Ministerie (OM);

- onverwijld contact op te nemen met de IND in de persoon van de contactpersoon vrouwenhandel en deze per fax een D16 toe te sturen vergezeld van het bewijs van het tbc-onderzoek.

De contactpersoon vrouwenhandel faxt dan zo spoedig mogelijk de beslissing op de vtv-aanvraag;

- de vtv af te geven (de Minister van Justitie beslist) en de tekst 'onder beperking als genoemd in Vreemdelingen-circulaire 1994, B17' aan te tekenen;
- geen leges te heffen.

Voor vrouwen die geen gebruik hebben gemaakt van de bedenktijd geldt eveneens dat de korpschef :

- betrokkene in de gelegenheid dient te stellen om zich medisch te laten onderzoeken;

- betrokkene voor zover dat nog niet gebeurd is in contact dient te brengen met de zedenpolitie of andere relevante politiediensten;

- betrokkene in de gelegenheid te stellen contact op te nemen met een (rechts) hulpverlener en de Stichting tegen Vrouwenhandel.

Een getuige-aangever komt voor een vergunning tot verblijf in aanmerking indien hij of zij noodzakelijk geacht wordt voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek.

Wanneer het OM de aanwezigheid van een getuige-aangever noodzakelijk acht dient de korpschef:

- het volgende voorschrift toe te passen: het ondergaan van een tuberculose-onderzoek (zie Vc A4/6.6);

- onverwijld contact op te nemen met de IND in de persoon van de contactpersoon vrouwenhandel en deze per fax een D16 voor te leggen vergezeld van het bewijs van het tbc-onderzoek. De contactpersoon vrouwenhandel faxt dan zo spoedig mogelijk de beslissing op de vtv-aanvraag;

- de vtv af te geven (de Minister van Justitie beslist) en de tekst 'onder beperking als genoemd in Vreemdelingen-circulaire 1994, B17' aan te tekenen.

In de schriftelijke beschikking ter verlening van de vergunning tot verblijf, met vermelding van het nummer van het proces-verbaal of van het parketnummer van de desbetreffende zaak komt tot uitdrukking dat slechts verblijf wordt toegestaan voor de duur van het opsporings- en vervolgingsonderzoek en de berechting in feitelijke aanleg. Het verrichten van arbeid is niet toegestaan.

EG/EER-onderdanen

In het identiteitspapier waarin de ver-

gunning tot verblijf wordt aangetekend kan volstaan worden met de volgende tekst: 'onder beperking als genoemd in de Vreemdelingencirculaire 1994, hoofdstuk B17'. Arbeid is vrij toegestaan. Een tewerkstellingsvergunning is hiervoor niet vereist.

De vergunning tot verblijf wordt verleend, tenzij tegen het verblijf van de vreemdeling bezwaar bestaat uit een oogpunt van gevaar voor de openbare rust, de openbare orde of de nationale veiligheid (zie A4/4.2). In afwijking van het algemene toelatingsbeleid (zie A4/4.2) wordt het ontbreken van voldoende middelen van bestaan niet tegengeworpen.

Het bovenstaande laat onverlet de mogelijkheid, die het algemene vreemdelingenbeleid biedt, om in daarvoor in aanmerking komende gevallen een vergunning tot verblijf af te geven op grond van klemmende redenen van humanitaire aard.

Het OM gaat niet over tot vervolging
Wanneer het OM van vervolging afziet, kunnen slachtoffers van vrouwenhandel en getuige-aangevers gebruik maken van de beklagprocedure bij het Gerechtshof. De uitslag van deze procedure mag hier te lande worden afgewacht: de korpschef dient de verwijdering op te schorten voor de duur van de procedure. De korpschef dient betrokkene te wijzen op de mogelijkheid om ook voor deze periode een verklaring als bedoeld in artikel 12 lid 2 Algemene Bijstandswet te verkrijgen.

4 Bevoegdheidsvragen

Voor de bestrijding van vrouwenhandel is het noodzakelijk informatie over de landelijke situatie te verkrijgen. Mede om deze reden geldt de volgende bevoegdheidsverdeling:

Verlenen van een vergunning tot verblijf

De Minister van Justitie is bevoegd tot het verlenen van een vergunning tot verblijf.

Weigeren van een vergunning tot verblijf

De korpschef is bevoegd tot weigering van een vergunning tot verblijf maar dient daartoe eerst een bijzondere aanwijzing te vragen aan de Minister van Justitie.

Het doen van een voorstel of het vragen van een bijzondere aanwijzing in verband met verlening of weigering van een vergunning tot verblijf moet zo snel mogelijk na het indienen van de aanvraag te geschieden via de contactpersoon vrouwenhandel van het betreffende district. Hiermee dient niet te worden gewacht totdat het Openbaar Ministerie een beslissing heeft genomen omtrent het al dan niet instellen van vervolging.

Voor bevoegdheidsvragen in verband met de vergunning tot verblijf wordt verwezen naar A4/6.

5 Verwijdering

Indien de noodzaak tot opschorting van de verwijdering niet langer aanwezig is en indien de betrokkene niet of niet langer in aanmerking komt voor een vergunning tot verblijf als bedoeld onder 3, is het beleid inzake verwijderingen onverkort van toepassing.

De bevoegdheid tot het geven van een last tot uitzetting berust bij de Minister van Justitie (zie A6/3.3). Daarbij verdient de aandacht dat in de reis- of identiteitspapieren van een vreemdeling die stelt slachtoffer van vrouwenhandel te zijn nimmer aantekeningen omtrent de verwijdering mogen worden geplaatst.

Een (eventueel) verhaal van kosten van verwijdering op de betrokkene dient steeds in overleg met de IND te gebeuren.

Ik verzoek de onder u ressorterende ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen terzake in te lichten.

's-Gravenhage, 15 april 1996.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
J.G. Bos.*